

Göran Hedman, Naturenergi

Gott om bränsle i skogen!

Rätt förutsättningar får ut bränslet till marknaden

Konferensens huvudtema var *Bioenergin mot nya rekordnivåer*. Anledningen var vinterns oväntat stora efterfråga på biobränsle.

Leverantörerna blev delvis tagna på sängen och har fått jobba hårt för att klara sina åtaganden.

Ett viktigt skäl till den stora efterfrågan är förstås att bioenergin ger lönsamhet. Det gäller såväl hos stora som små användare. De som eldar biobränsle sedan tidigare maximerar sin användning och jobbar hårt på att få bort fossilenergin på spets- och sommarlast. Till detta används ofta pellets.

Pellets hjälper till

Pelletsen är ju energirik och kan ge den extra effekt som behövs när det är som kallast. På motsvarande sätt används pelletsen på sommaren eftersom den kan regleras lätt och ger bra miljövärden också vid låglast.

När då också småhus- och gruppcentralsmarknaden exploderar och ökar sin förbrukning till det dubbla med andra ord med ytterligare 130 000 ton, vilket redovisades av Pelletsindustrins ordförande Ingmar Fernström, då blir det sug.

Mer råvara kan inte fås fram

med kort varsel under vintersäsongen om den inte redan tidigare finns i lättillgängliga lager.

– Det är lätt att vara efterklok säger, Göran Hedman från Naturenergi och fortsätter

– Visserligen levererar vi inte förädlade bränslen men den stora efterfrågan i vinter har också gällt de oförädlade sortimenten

– Tidigare när det var en marknad på köparens villkor, hamnade leverantören ofta i en situation med för stora lager.

Ekonomerna har sagt - banta lagren

Lager binder för mycket kapital, säger ekonomerna. På senare år har därför flertalet bränsleföretag hållit tillbaka lageruppbyggnaden. Köparna har ju inte varit särdeles intresserade av att vara med och betala kostnaden för lagerhållningen.

Importen

Dessutom har importen av billigt bränsle från i första hand Baltikum ytterligare hållit betalningsviljan tillbaka.

Men nu är dessa sötebrödsdagar över. Konkurrens råder numer också i Baltikum. Svenska, danska, tyska, holländska och på senare tid även engelska aktörer

slåss om resurserna.

– Jag vill betona, säger Göran Hedman,

– Vi är långt ifrån taket på tillgången av skogsbränsle, vilket enligt analyser från SLU ligger på omkring 90 TWh, det vill säga närmare det dubbla jämfört med idag.

Spånet i fokus

Den råvara som särskilt nu kommit i fokus är spånet, den huvudsakliga råvaran till pelletstillverkningen. Spån är en restprodukt från träindustrin. I Sverige används den till eldning, pelletstillverkning, möbelindustri och djurhållning. I många länder destrueras spånet utomhus i pyrande stackar, som ibland kan vara väldigt stora. Detta är dock på väg att försvinna.

– Priset för spånet styrs helt av marknaden säger Göran Hedman.

Bra effektivisering

– Vi skall vara stolta över branchens prestandautveckling, säger Göran Hedman.

En skogsskördare som ser nästan likadan ut idag som 1985 har fått en prestandaförbättring från 15 - 20.000 m³ per år till 70-100.000 m³ nu. Det genom för-

bättringar i system, metoder och i viss mån teknik.

De unga måste in

Det stora problemet för entreprenörerna är den dåliga betalningen. Ett flertal har lagt av eller flytt utomlands.

– Nu måste vi få in den nya generationen, hävdar Göran Hedman, men de ställer inte upp om de inte tjänar pengar och kan känna trygghet.

140 kr per MWh

I heta Mälardalen har priserna hållits på 120 - 130 kronor per MWh, men det är inte tillräckligt. Priset skall betala markägaren, skogsentreprenören, transportören, marknadsbolaget och som sagt också för buffertlager.

– Då behöver vi ett pris på 140 kr per megawatimme, säger Göran Hedman.

– Nere i Småland har priset tidvis till och med varit ner under 100 kr/MWh. Då måste man förstå att entreprenörerna tycker att det är tröstlöst och lägg av.

– Alltså, bränslet finns och det kommer fram ur skogen om priset är rätt och om framförhållningen är tillräcklig, avslutade Göran Hedman sitt föredrag.